

Pärnu Raba-Lai tänava silla arhitektuurivõistluse žürii lõpp-protokoll

Žürii nõupidamise koht ja aeg:

12.03.2020 kell 10.00-14.00 Pärnu Keskraamatukogus ning 26.03.2020 kell 10.00-11.00 läbi videosilla.

Žürii koosseis:

Esimees:

Romek Kosenkranius – Pärnu Linnavalitsus, linnapea

Liikmed:

Rainer Aavik – Pärnu Linnavalitsus, abilinnapea

Henri Eessalu – Pärnu Linnavalitsuse planeerimisosakond, linnaarhitekt

Outi Palosaari – SAFA arhitekt, MARK maastikuarhitekt

Tiit Sild – Eesti Arhitektide Liit, volitatud arhitekt, tase 7

Urmas Muru – Eesti Arhitektide Liit, volitatud arhitekt, tase 7

Juhan Iidnurm – Tallinna Tehnikaülikool, sillaehituse professor, volitatud ehitusinsener

Protokollija: (häälõigusega):

Kalle Komissarov, Eesti Arhitektide Liit, volitatud arhitekt

Koordinaator (häälõigusega):

Janno Poopuu – Pärnu Linnavalitsuse planeerimisosakond, linnakujunduse spetsialist

Eksperdid (häälõigusega):

Helle-Triin Hansumäe, Muinsuskaitseameti Pärnumaa nõunik

Marko Potsepp, E-Eelarvestus OÜ

Arhitektuurivõistluse eesmärk ja põhilised nõuded:

Arhitektuurivõistluse objekt on Pärnu Linna tellimisel kavandatav Pärnu jõe uus sild ja sellega seotud lähiümbrus. Eesmärgiks on saada parim arhitektuurne ja konstruktiivne lahendus sillale ja sillakoridoriga seotud liikluslahendusele ning külgneva ala maastikuarhitektuursele ja linnaruumilisele lahendusele.

Arhitektuurivõistluse peakorraldaja on Pärnu Linnavalitsus.

Võistlusülesande koostas arhitekt Kalle Komissarov.

Võistlusülesanne on kooskõlastatud Pärnu Linnavalitsuse ning Eesti Arhitektide Liiduga.

Hindamine:

Võistlus toimus 9.12.2019-10.03.2020. Võistluse tähtajaks, 10.03.2020 kell 16:00 esitati 9 ideekavandit, millest vastas kvalifitseerimistingimustele ning esitati žüriile sisuliseks hindamiseks 7 kavandit.

Žürii otsus ideekonkursi võitja ja preemiade osas:

Võitja valiti hääletuse teel. Žürii otsustas anda välja järgmised kohad:

Esimene koht/võitja – preemia suurus 12 000 eurot – ideekavand „**Luik**“

Teine koht– preemia suurus 8 000 eurot – ideekavand „**Kawa**“

Kolmas koht– preemia suurus 6 000 eurot – ideekavand „**Viiv**“

Ergutuspreemia – preemia suurus 3 000 eurot – ideekavand „**Sillaallee**“

Ergutuspreemia – preemia suurus 3 000 eurot – ideekavand „**Silmus**“.

Lisaks soovib žürii märkida ära ideekavandid „**Luts**” ja „**Peegeldus**”.

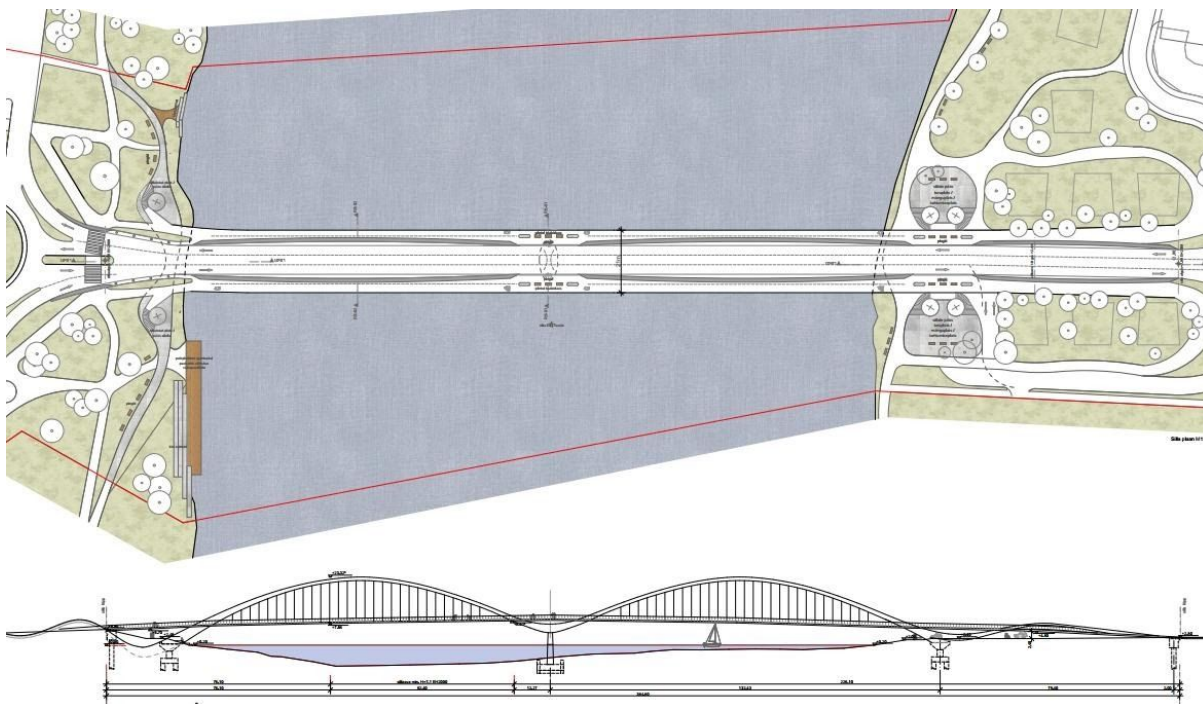
Žürii üldine kommentaar arhitektuurivõistlusele.

Järgnevalt on lisatud žürii ja ekspertide hinnangud ideekavanditele. Idee võistlus oli kõrgetasemeline ja esitatud ideekavandid olid koostatud professionaalselt. Protokollis on antud tagasiside kõigile võistlustöödele. Ergutuspreemia saanud ideekavandite ning premeerimata ideekavandite järjestus on alfabeetiline.

Üldplaneeringu järgi on Pärnu kesklinna arengu põhieesmärgiks linnakeskuse positsiooni taastamine atraktiivse äri-, elu- ja investeerimiskohana. Hoonestuse tihendamine, avaliku linnaruumi kvaliteedi tõstmine, linnakeskkonna meeldivamaks ja inimhõõtmelisemaks muutmine, hea ühendus kõigi peamiste transpordiliikidega (jalakäijad, jalgrattad, ühistransport, autod), hea ruumilise sideme loomine ümbritseva linnaruumi ning olulisemate transpordikoridoridega, kesklinnaühendamine jõe äärega ning avaliku ruumi kvaliteedi ja jalakäijasõbralikkuse tõstmine ja lähtudes kaasaegsetest keskkonnasäästlikest põhimõtetest. Linna arengukava näeb ette linnaruumi atraktiivsuse ja kasutatavuse suurendamist läbi ajalooliselt väärtusliku kesklinna ruumilise arengu ning linnasüdame igakülgse tugevdamise. Parandada tuleb kesklinna ühendusi (Raba-Lai tänava sild) ning suurendada jalakäijasõbralikkust. Kesklinna tuleb siduda rohkem jõeäärsete aladega. Üks peamisi võimalusi keskusele juurdepääsu parandamiseks on kesklinna uus sild, mis loob ühenduse küllaltki rohkearvulise Rääma ja Ülejõe linnaosaga. Vanalinn ja vanalinna lähedased alad peavad jääma oluliseks sihtpunktiks linnaelanikele. Kesklinnale peab olema tagatud hea ligipääs, kuid kesklinnas tuleb minimaalseks viia läbiv autoliiklus, millel ei ole kesklinnas eesmärki.

Raba-Lai tänava silla detailplaneeringu planeeringuala suurust ja kavandatava tegevuse mahukust arvestades kehtestatakse detailplaneering etapiviisiliselt, mille esimeses etapis korraldati ka Raba-Lai tänava silla arhitektuurivõistlus. Planeeringu II etapis lahendatakse sillaga ja selle pealesõitudega külgneva ala krundistruktuur, kruntide ehitusõigus, ala haljastus-, liiklus- ja parkimislahendus, servituudialad jms. Nende lahendus leitakse järgmise arhitektuurivõistlusega.

Esimene koht/võitja Ideekavand "LUIK"

Üldine hinnang:

Ideekavandi vormistus on professionaalne.

Lahendus vastab püstitatud ülesandele ja on esitatud nõutud mahus.

Silla kuju viitab ajaloolisele Pärnu sillale olles samas tänapäevane, elegantse joone ja selge identiteediga. Sild sobitub kaunilt maastiku- ja linnapilti. Pärnu jõgi on selles osas lai ja kaared aitavad visuaalselt korrastada ning mõtestada suurt lagedat linnaruumi. Kaarsillal on antud asukohas vajalikku vertikaalset mõõdet, mis loob linnale uue maamärgi. Silla külgvaade on õhuline ega katkesta vaateid piki jõge.

Märkimist väärib sümpaatne valguslahendus.

Maastikuarhitektuur- Haljastuse ja rannajoone lahendused on skemaatilised. Kujundusideed on esitatud läbi teistest projektidest kopeeritud näidete. Kergliiklejatele pole piisavalt tähelepanu pööratud. Edaspidi tuleb projekti maastikulahendust kujundada sama hoolikalt ja asukohapõhiselt kui silda.

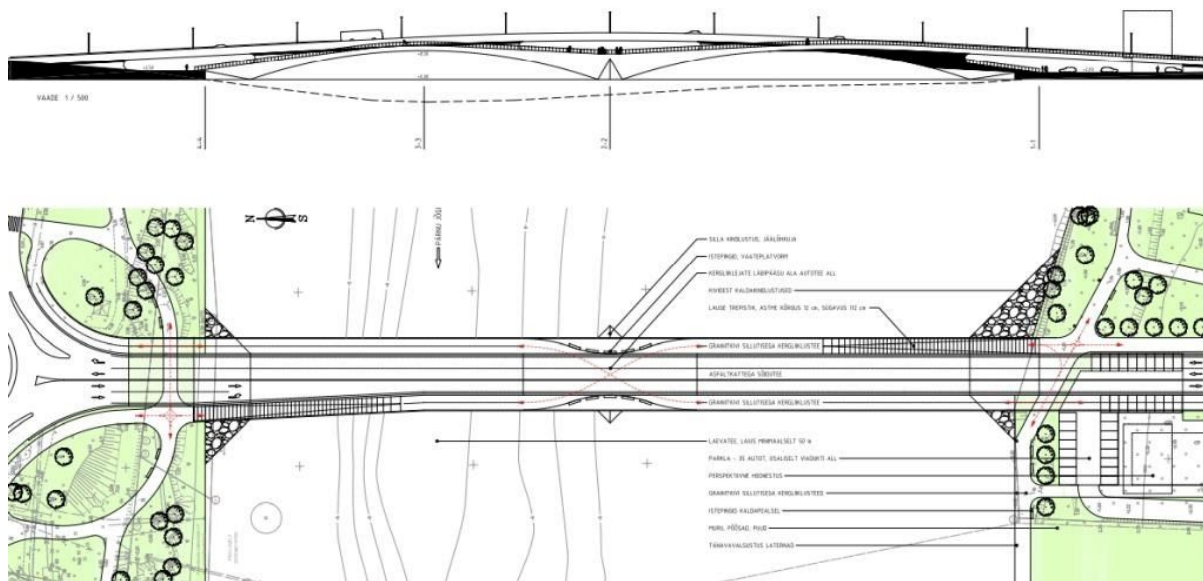
Konstruktiiivne lahendus- Lahendus on konstruktiivselt teostatav. Edasisel projekteerimisel tuleb täpsemalt käsitleda silla kaarte külgsuunalist stabiilsust. Keskne silla tugipunkt mõjub aladimensioneerituna.

Muinsuskaitse- Visuaalselt kerge ja ilusa arhitektuurse vormiga lahendus, mis ei varja vaateid jõele ega linnale. Lahendus konkreetne, loodud vorm ei domineeri olemasolevas keskkonnas.

Ettepanekud võidutöö lahenduse täiendamiseks:

- Pöörata suurt tähelepanu siilakaarte rütmile ja joonte sujuvusele näiteks sümmeetria lõhkumisega ning teise kaare lühendamise/langetamisega. Täiustada kaarte lõpetusi, et lainetuse motiiv oleks selgemalt aimatav.
- Silla valgustus võiks rõhutada ainult lainetavat joont ning jätta ülejäänud konstruktsiooniosad valgustamata.
- Täiustada silla jalakäijate ala ning muuta see turvaliseks.
- Arhitektuursete detailide kujundamine on eriti oluline harmoonia loomisel- detailid peavad moodustavad terviku.
- Jalakäijate juurdepääs jõepromenaadilt sillale nõuab hoolikat kavandamist ning arvestada tuleb ligipääsetavuse nõuetega.
- Maastikuarhitektuur ja silla seotus lähiümbrusega, samuti taimkatte valik tuleb kujundada terviklikuks. Maastikuarhitektuuri väljenduslaadi tuleb edasi arendada- sümmeetrilised lahendused on keeruline väljakutse ega pole sageli funktsionaalselt õigustatud.
- Rannakindlustused peavad olema kavandatud veetaseme kõikumist ja lainetust taluvaks ning sulanduma kaunilt maastikuga.
- Edasisel projekteerimisel tuleb liikluslahendust vajadusel täpsustada sh ristmike lahendusi jõe vasak- ja paremkaldal. Pärnu linna liiklusuuringu tulemuste alusel tuleks eelistada ringristmikke kuna reguleeritud ristmike puhul on tehniliselt raske lahendada hästitöötavat Pargi tn suunalist pikendust. Fooriristmikud annavad ka kogu linna lõikes halvima ühenduskiiruse.
- Käsitleda silla kaarte külgsuunalist stabiilsust. Keskne silla tugipunkt mõjub aladimensioneerituna.

Teine koht Ideekavand "KAWA"

Üldine hinnang:

Ideekavandi vormistus on professionaalne.

Lahendus vastab püstitatud ülesandele ja on esitatud nõutud mahus.

Futuristliku, dünaamilise vormiga sild loob ümbritsevale linnaruumile uudse identiteedi. Planeeritud sild on jalakäija sõbralik, silla tugikaared moodustavad jalakäijatele ja jalgratturite jaoks unikaalse maastiku, mis seob jõe kallaste rohealad terviklikuks linnaruumiks.

Sild ei ole lahendatud maamärgi, vaid kolmemõõtmelise objektina, mis aitab sillaületajal kogeda linnaruumi läbi erinevate meelte.

Sümpaatne on autode ja jalakäijate liikumistasapindade eraldamine, jalakäijad saavad nõnda otse jõekaldalt sillale astuda, läbimata pikki panduseid. Kergliiklejate teekonna kõrguste sujuv vaheldumine loob jõe ning jõekallaste parkidele ning linnale põnevaid vaateid ning toob laia jõe ületamise vaheldust.

Kahe erineva liikumisviisi omavaheline põimimine on elegantne, kuigi keskne ala on sellisena tuulele avatud ja tõenäoliselt kohati ebameeldiv kasutada.

Sild mõjub massiivsena. Pakutud lahendus loob küll huvitavaid ruumilisi olukordi ja kvaliteetset ruumi, kui selle kvaliteetne teostamine vajab hoolikat läbilahendamist.

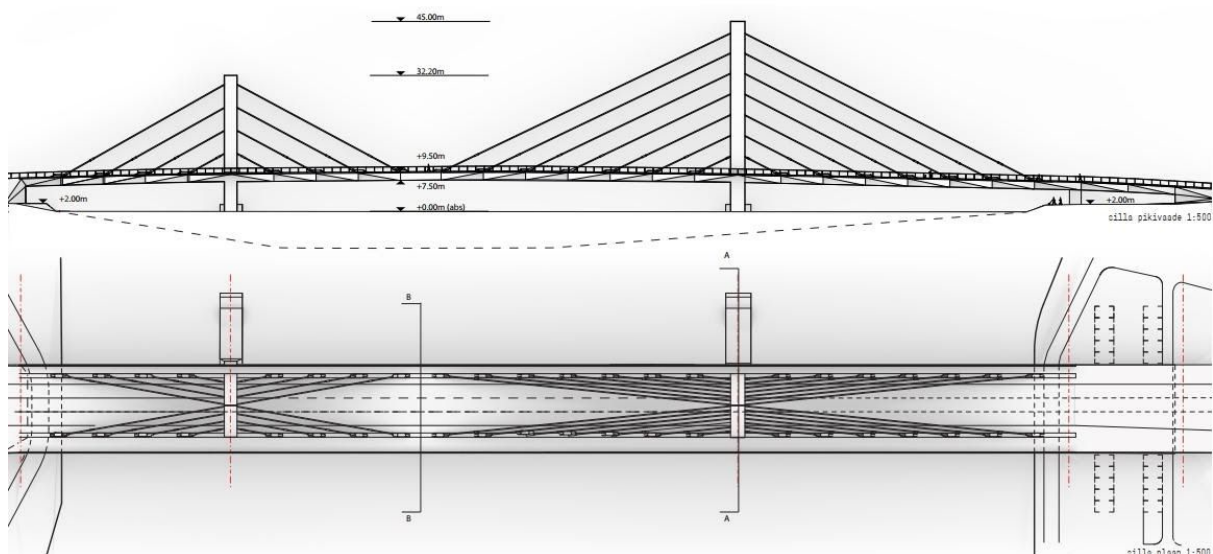
Maastikuarhitektuur- Silla kergliiklejate kasutuses olev osa mõjub huvitava kolmemõõtmelise maastikuna. Haljastus ja maastikulahendus on esitatud skemaatilisel. Maastikuarhitektuurselt ei saavutatud võistlusel püstitatud eesmärke.

Konstruktiivne lahendus- Konstruktiivselt huvitav skeem, mis pakub mitmeid

lahendusvõimalusi. Konstruktsiooni saaks hõlpsasti optimeerida, jättes täisbetoonist profiili õõnsaks. Selliselt väheneb konstruktsiooni massiivsus.

Muinsuskaitse- Minimalistliku ja vaoshoitud arhitektuuri, kuid huvitava plaanilahendusega sild - sillatasandite liigendamise on suudetud turvaliselt eraldada jalakäijad autodest. Kahjuks arhitektuurne lahendus natuke massiivne. Mõjub jõe peal seinana.

Kolmas koht Ideekavand "VIIV"

Üldine hinnang:

Ideekavandi vormistus on professionaalne.

Lahendus vastab püstitatud ülesandele ja on esitatud nõutud mahus.

Erikõrguste sillapostidega lahendus on originaalne ja arhitektuuriliselt on saavutatud kergena mõjuv sild. Saleda ja kauni proportsiooniga silla lahendus säilitab vaateid piki jõge.

Lahenduses on silla püloonid jäänud liiga tehnilisteks. Kaunimad vantsillad on tavaliselt lahendatud veelgi kõrgemate püloonidega. Detailides tuleks arhitektuurset lahendust elegantsemaks ja plastilisemaks teha.

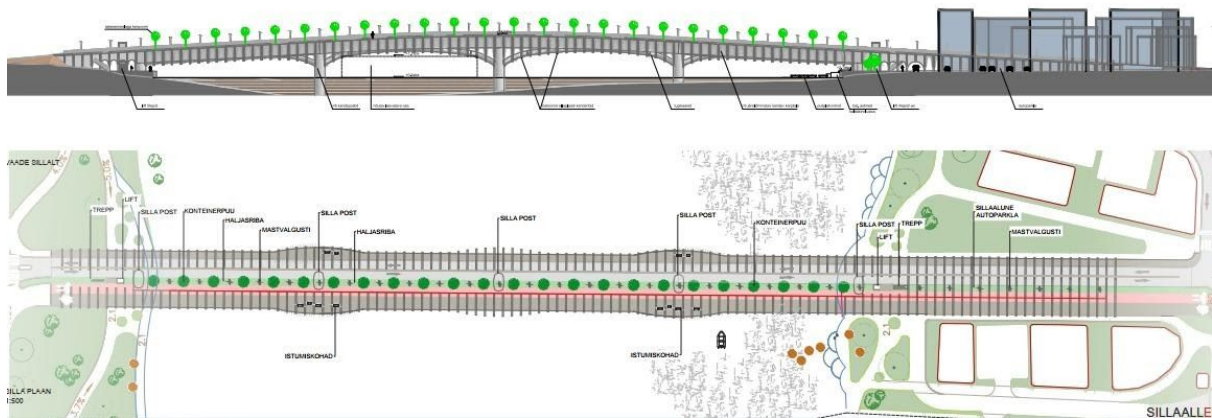
Maastikuarhitektuur on esitatud skemaatiliselt. Visuaalidel sobitub sild kenasti maastikku ja silla postid ei katkesta alt avanevaid pikivaateid.

Konstruktiiivne lahendus- Eestis oleks taoline lahendus unikaalne ja võistlusele esitatud vantsildadest on see kõige nägusam. Kaldus püloonid nõuavad keerukamat lahendust ja maksumus võib seetõttu kujuneda suureks.

Muinsuskaitse- 3-avaline vantsild mõjub kergelt ja elegantselt. Maht ei domineeri keskkonnas, kuid uus sild võiks olla veel kaasaegsema arhitektuurikeelega ja disainiga.

Ergutuspreemia

Ideekavand "SILLAALLEE"

Üldine hinnang:

Ideekavandi vormistus on professionaalne.

Lahendus vastab püstitatud ülesandele ja on esitatud nõutud mahus.

Ideekavandis on pakutud välja lihtne kolme postiga plaatsild, mis on kaetud kordusele rajatud dekooriga. Korduvad kaared moodustavad tugeva arhitektuurilise ilme, mis on Pärnu kontekstis võõras. Tihti mõjuvad liigselt dekoreeritud objektid ebaloogilistena, kuna reaalsuses teeb vaataja vahet konstruktiivsel osal ja dekoratsioonil ning sild jääb visuaalselt kohmakaks. Korduvaid elemente saab hoolikamalt projekteerides muuda kandva konstruktiivse osaks.

Silla plaadipealne osa on lahendatud jalakäijakeskselt. Praeguste plaanide kohaselt kohandatakse jalakäijale pigem vana sild ning uus sild võtaks üle kesklinna põhilise transpordikoormuse.

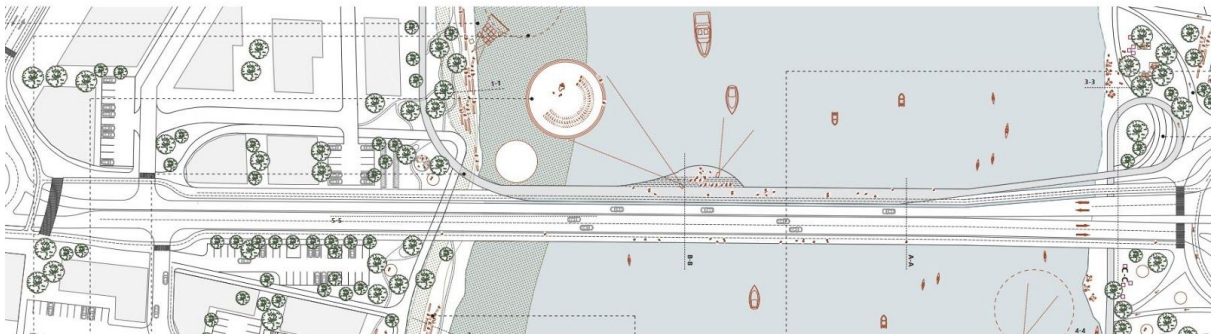
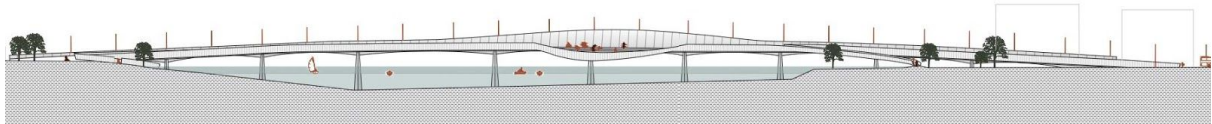
Maastikuarhitektuur- Haljastatud ehk nõ ökoloogilise silla idee on hea ning arvestab linna rohevõrgustiku jätkuvust. Taimestik peaks sillal olema rikkalikum, et muuta see ökoloogiliseks koridoriks. Üksikud puud ei ole tuulele tõenäoliselt vastupidavad. Ülejäänud maastikuarhitektuuri lahendus mõjub poolikuna ja jõe kallaste haljastusele pole piisavalt tähelepanu pööratud.

Konstruktiivne lahendus- Silla üldine konstruktiivne lahendus on lihtne (jätkuv tala, keskne karp) ja silla profiili saaks ilmselt isegi saledamaks projekteerida.

Muinsuskaitse- Inimesega arvestav sild, kus on ette nähtud piisavalt ruumi nii autoga, rattaga kui ka jalgsi liiklemiseks. Roheluse kasutamine sillal on huvitav mõtte, kas ka reaalselt teostatav on küsitav. Huvitava selgroogu meenutav konstruktiivne lahendus. Visuaalselt ei mõju raskelt.

Ergutuspreemia

Ideekavand "SILMUS"

Üldine hinnang:

Ideekavandi vormistus on professionaalne.

Lahendus vastab püstitatud ülesandele ja on esitatud nõutud mahus.

Silda on käsitletud arhitektoonilise kompositsioonina, millele avaneb parim vaatepunkt linnulennult, mitte inimsilma kõrguselt.

Jalakäijale on loodud meeleolukas ruum kus kauem viibida, kuid praktiliselt on sillaületus Eesti kliimas siiski pigem kõle ja nii pikale sillale väljaku loomine pole ilmselt mõistlik.

Jalakäijate ruumile on üldiselt palju tähelepanu pööratud ja see on väga sümpaatne. Kuid praeguste plaanide kohaselt on plaanis jalakäijale kohandada pigem vana sild ning uus sild võtaks üle põhilise transpordikoormuse.

Kõige kõrgemas osas on sillale tehtud vaateplatvorm, mis vajub visuaalselt justkui alla ja vähendab silla üldist elegantset joont.

35m vahega postid vähendavad jõe kasutust- Pärnu teised sillad on postide vahega 40+ m.

Maastikuarhitektuur

Jõe kallas on kavandatud hoolikalt ning huvitava avaliku ruumi loomiseks on kasutatud maastikuarhitektuurilisi vahendeid.

Silla tugisambad ja kaldus tekk katavad vaateid jõe. Kujundusideed on esitatud läbi teistest projektidest kopeeritud näidete, mis pole autoriloomingu puhul hea tava.

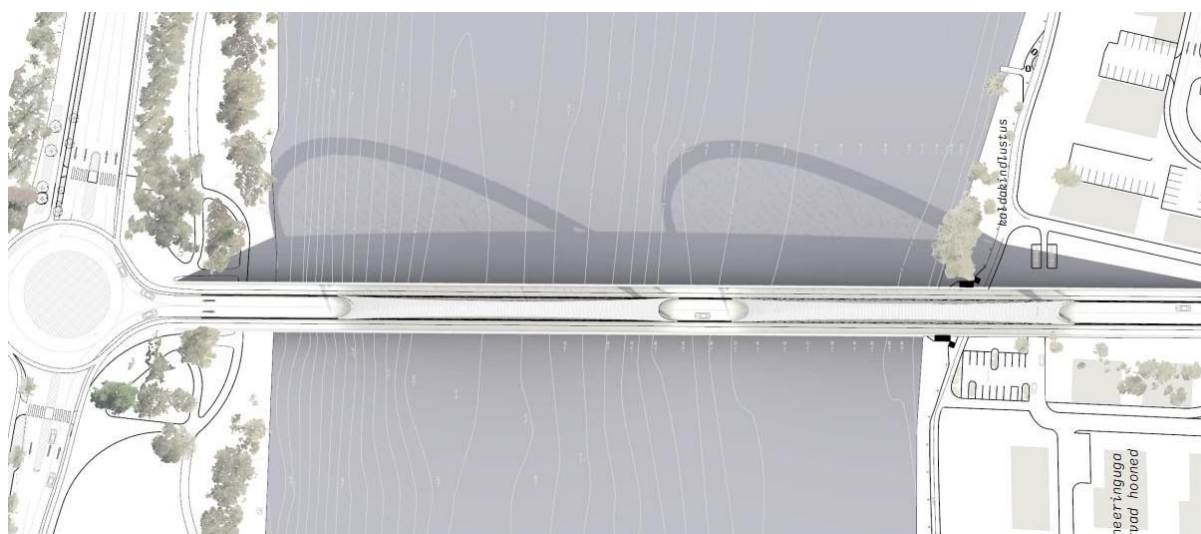
Konstruktiivne lahendus

Insenertehniliselt on silla konstruktsioon lihtne ja tavapärane ning silda oleks võimalik veel saledamaks teha. Rippuva platvormi lahendus on keerukam.

Muinsuskaitse- Kaasaegse arhitektuurse lahendusega sild. Silla mänglev ja voolav vorm koos lisakvaliteeti loovate vaateplatvormide ja kogunemiskohtadega moodustab uue kvaliteetse linnaruumi. Sillalahendus seob jõe aktiivselt uute arenduspiirkondadega, varjamata seejuures vaateid linnale või jõe. Põhjalikult on käsitletud ka jõeäärseid alasid.

Žürii äramärkimine

Ideekavand "LUTS"

Üldine hinnang:

Ideekavandi vormistus on professionaalne.

Lahendus vastab püstitatud ülesandele ja on esitatud nõutud mahus.

Lahendus tekitas žüriis vastuolulisi reaktsioone. Autoritel on olnud selge ja skulpturaalne ambitsioon, kuid lahendusele saab saatuslikuks materjalivalik (puit). Mitmest suunast on silla kaugvaated väga imposantsed (kuigi esitatud ainult öövaadetena). Silla otsavaade on samas massiivne (ca 7m laiune metalliga kaetud pind)- sillaületaja fookus on just sellel.

Sild toimib paremini hämaras, kus lahendust rõhutab hästi läbimõtestatud valguslahendus.

Kaare sume üldvalgus ja esteetiline kõnnitee valgustus täiendavad teineteist elegantselt.

Maastikuarhitektuur on plaanides esitatud skemaatiliselt.

Lahendusega pakub huvitavaid ideid, näiteks sillale juurdepääsud. Tervikuna ei ole siiski suudetud luua meeldivat keskkonda jalgrattasõidu ja jalakäijate liikluse jaoks.

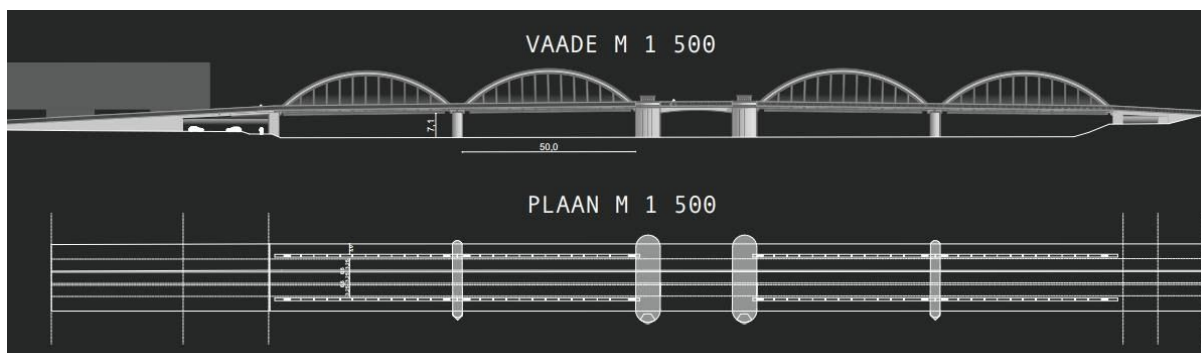
Konstruktiivne lahendus

Konstruktiivselt tekitab palju küsimusi- liimpuit on sillakonstruktsioonides kallis, probleemiks on lühike eluiga, kaare nurgad on selgelt aladimensioneeritud ning võrkkaar on pigem dekoratiivne kui konstruktiivne element.

Muinsuskaitse- Lihtsa arhitektuurse lahendusega sild, mida ilmestavad hästi läbi mõeldud detailid ja vormikäsitlus. Esitatud lahendus ei sega vaateid jõele, on oma olemuselt kerge ja õhuline. Vaatamata silla selgelt modernsele arhitektuurikeelele loovad silla kaared toreda visuaalse seose Siimu sillaga.

Žürii äramärkimine

Ideekavand "PEEGELDUS"

Üldine hinnang:

Ideekavandi vormistus on professionaalne.

Lahendus vastab püstitatud ülesandele ja on esitatud nõutud mahus.

Ideekavand imiteerib 1938.aasta silda, paigutades selle uude asukohta. Võistlust korraldades võeti aga vastu otsus, et otsitakse uut lahendust mitte ei kopeerita varasemaid. Antud lahendust ei pea välistama ja selle hindamine sõltub ennekõike teiste kavandite kvaliteedist. Kõnniteed võinuks olla laiemad, sest praegu mõjub silla plaadi lahendus väga autokesksena. Tihe massiivsete, vertikaalsete tõmbide rida vähendab silla läbipaistvust.

Maastikuarhitektuur on plaanides esitatud skemaatilisel. Massiivsed tugipostid vähendavad vaateid jõe kallaste vahel.

Konstruktiivne lahendus- Silla konstruktsiooni saaks tänapäevaste teadmiste juures dimensioneerida elegantsemaks.

/ Protokoll on allkirjastatud digitaalselt /

Rainer Aavik

Henri Eessalu

Juhan Iidnurm

Romek Kosenkranius

Urmas Muru

Tiit Sild

Outi Palosaari

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'Outi Palosaari', with a long horizontal stroke extending to the right.A smaller handwritten signature in black ink, appearing to be 'Outi Palosaari', with a long horizontal stroke extending to the right.